

мѣсто за българската прѣдприемчивост въ голѣмата англо-саксонска република.

Тия сѫ по-сѫщественитѣ свѣдѣния, които г. Гинчевъ дава върху миналото на градинарството. Колкото за неговото настоеще, азъ пристѫпямъ да го опиша споредъ моите собствени издирвания.

II.

Двояки, казва W. Stanley Jevons,¹ могатъ да бѫдатъ производителните дружества. Въ тѣхъ могатъ или само работници да влизатъ, безъ участието на голѣми капиталисти, или капиталисти да се сдружаватъ съ работници, като отстѫпватъ на послѣдните не само опрѣдѣлена плата, но и една част отъ печалбитѣ. Отъ тия двѣ форми на сдружаване, първата отъ които Джевонсъ нарича хоризонтална, а втората перпендикулярна, нашите градинари сѫ избрали хоризонталната. У тѣхъ нѣма капиталисти, които само пари да даватъ, а трудъ да не даватъ, които само да заповѣдватъ, а да не работятъ. Всинца сѫ длѣжни да турятъ работа, всинца сѫ длѣжни да вложатъ не само плодътъ на миналия си трудъ, ако го иматъ, но и силата на настоещия.

Единицата на градинарското сдружение е градинаръ-работникъ. Щомъ той е работилъ нѣколко врѣме въ нѣкоя градина, щомъ е опитенъ и работенъ, той може вече да влѣзе въ нѣкое съдружие, дори и да нѣма пари. Капиталътъ, както ще видимъ по-долу, не е необходимо условие за влиането въ едно градинарско съдружие.

Какъ се образува такова едно съдружие? Кждѣ края на зимната почивка, единъ или двама по-опитни и по-прѣдприемчиви градинари взиматъ прѣдначинанието за съставлението на едно подобно дружество, на една дружина или тайфа, както се нарича по градинарски, и тайфата става. Тя бива повече или по-малко многобройна, споредъ градината, която ще обработва, споредъ града, въ който ще продава своите произведения. Ако градината е голѣмка, ако градътъ е многолюденъ, то тайфата бива по-голѣма. Тѣ като нашите български градове не сѫ многолюдни, то и градинарските тайфи, които работятъ въ тѣхъ, не сѫ много-

¹ The State in relation to Labour. Глава VI.